

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

Інформація та документація

**БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНА
ДІЯЛЬНІСТЬ**

Терміни та визначення понять

ДСТУ 7448:2013

Видання офіційне

Київ
МІНЕКОНОМРОЗВИТКУ УКРАЇНИ
2014

ПЕРЕДМОВА

1 РОЗРОБЛЕНО: Український інститут науково-технічної та економічної інформації (УкрІНТЕІ);
Технічний комітет стандартизації «Інформація і документація» (ТК 144)

РОЗРОБНИКИ: **О. Баркова; В. Земцева; Р. Санченко**, канд. техн. наук; **Л. Шрамко; А. Ямчук**
(науковий керівник)

2 ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Міністерства економічного розвитку України від 29 листопада 2013 р.
№ 1423

3 УВЕДЕНО ВПЕРШЕ (зі скасуванням в Україні ГОСТ 7.26–80)

**Право власності на цей документ належить державі.
Відтворювати, тиражувати та розповсюджувати його повністю чи частково
на будь-яких носіях інформації без офіційного дозволу заборонено.
Стосовно врегулювання прав власності треба звертатися до Міністерства економічного розвитку України**

Міністерство економічного розвитку України, 2014

ЗМІСТ

	С.
1 Сфера застосування	1
2 Нормативні посилання	1
3 Загальне пояснення	2
4 Терміни та визначення понять	2
4.1 Основні поняття	2
4.2 Бібліотека як інформаційна система	5
4.3 Бібліотека та бібліотечна мережа	12
4.4 Бібліотечні інформаційні ресурси	15
4.5 Аналітико-синтетичне опрацювання документів	23
4.6 Інформаційні технології в бібліотечній діяльності	24
4.7 Інформаційне обслуговування користувачів бібліотеки	27
Додаток А Абетковий покажчик українських термінів	30
Додаток Б Абетковий покажчик англійських термінів	34
Додаток В Абетковий покажчик французьких термінів	36
Додаток Г Абетковий покажчик російських термінів	37
Додаток Д Бібліографія	40

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

ІНФОРМАЦІЯ ТА ДОКУМЕНТАЦІЯ

БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Терміни та визначення понять

ИНФОРМАЦИЯ И ДОКУМЕНТАЦИЯ

БИБЛИОТЕЧНО-ИНФОРМАЦИОННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ

Термины и определения понятий

INFORMATION AND DOCUMENTATION

LIBRARY INFORMATION ACTIVITY

Terms and definitions

Чинний від 2014-07-01

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1 Цей стандарт унормовує українські терміни та визначення понять у сфері бібліотечно-інформаційної діяльності.

1.2 Цей стандарт призначено застосовувати в роботі бібліотек, архівів, інформаційних служб, інформаційних центрів, які діють в Україні та пов'язані з бібліотечно-інформаційною діяльністю.

1.3 Терміни, установлені цим стандартом, рекомендовано вживати в усіх видах нормативної документації, науково-технічній, довідковій та навчально-методичній літературі, що стосується сфери бібліотечно-інформаційної діяльності.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цьому стандарті є посилання на такі нормативні документи:

Закон України «Про бібліотеки і бібліотечну справу»

Закон України «Про інформацію»

Закон України «Про телекомунікації»

Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг»

ДСТУ 2392-94 Інформація та документація. Базові поняття. Терміни та визначення

ДСТУ 2394-94 Інформація та документація. Комплектування фонду, бібліографічний опис, аналіз документів. Терміни та визначення

ДСТУ 2398-94 Інформація та документація. Інформаційні мови. Терміни та визначення

ДСТУ 2941-94 Системи оброблення інформації. Розроблення систем. Терміни та визначення

ДСТУ 5034:2008 Інформація і документація. Науково-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять

ДСТУ ISO 5127:2007 Інформація та документація. Словник термінів (ISO 5127:2001, IDT).

3 ЗАГАЛЬНЕ ПОЯСНЕННЯ

3.1 Для кожного поняття встановлено один, а в окремих випадках — два застандартовані терміни. Проте, використовуючи застандартовані терміни в межах одного документа, рекомендовано вживати лише один з поданих синонімів.

3.2 Узяті в круглі дужки (набрану напівгрубим шрифтом) частину терміна можна не вживати, а використовувати його коротку форму.

3.3 Пояснення, подані в круглих дужках світлим шрифтом після термінів, які зазначають сферу вживання багатозначних термінів, не є частиною термінів.

3.4 Застандартовані терміни та аббревіатури набрано напівгрубим шрифтом, недозволені терміни — світлим курсивом з позначкою (Нд).

3.5 Терміни, установлені цим стандартом і вжиті у визначеннях інших термінів цього стандарту, виділено в текстах визначень підкресленням і поряд з ними справа в дужках зазначено їхні номери, що відповідають класифікаційним номерам термінологічних статей цього стандарту (якщо термін зазначено в одній терміно статті кілька разів, його підкреслюють один раз).

3.6 Подані в цьому стандарті визначення термінів в інших документах, за потреби, можна змінювати, уводячи до них похідні ознаки, розкриваючи зміст поняття, зазначаючи об'єкти, які належать обсягові позначуваного поняття. Зміни не повинні порушувати змісту й обсягу термінів, визначених у стандарті.

3.7 Як довідкові у стандарті подано англійські (en), французькі (fr), російські (ru) терміни-відповідники застандартованих термінів, узяті з міжнародних та національних стандартів, із фахових словників.

3.8 У стандарті наведено абетковий покажчик установлених цим стандартом українських термінів (додаток А) та абеткові покажчики їхніх іншомовних термінів-відповідників кожною мовою окремо (додатки Б, В, Г відповідно).

3.9 Бібліографію подано в додатку Д.

4 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

4.1 Основні поняття

4.1.1 бібліотека

Інформаційний, культурний, освітній заклад (установа, організація) або структурний підрозділ, що має впорядкований фонд (4.4.1.1) документів (4.1.3), доступ (4.6.7) до інших джерел інформації (4.1.2) та головним завданням якого є забезпечення інформаційних, науково-дослідних, освітніх, культурних та інших потреб користувачів.

(Закон України «Про бібліотеки і бібліотечну справу»)

Примітка. За значенням бібліотеки поділяють на а) бібліотеки загальнодержавного значення (національні, державні); б) республіканські; в) обласні, міські, районні, селищні, сільські.

За змістом бібліотечних фондів бібліотеки поділяють на універсальні, галузеві, міжгалузеві; за призначеністю — на публічні, спеціальні, спеціалізовані

en	library [1]
fr	bibliothèque [1]
ru	библиотека [4]

4.1.2 інформація

Задokumentовані або публічно оголошені ві-

en	information [1]
fr	information [1]

домості про події та явища, що відбуваються в суспільстві, державі та докiллi (див. також Закон України «Про iнформацiю»)	ru	информация [2]
4.1.3 документ	en	document [1]
Матерiальна форма одержання, зберiгання, використання та поширення <u>iнформацiї</u> (4.1.2), зафiксованої на паперi, магнiтнiй, кiно-, фотоплiвцi, оптичному диску або iншому носiевi (Закон України «Про бiблiотеки i бiблiотечну справу»)	fr	document [1]
	ru	документ [5]
4.1.4 iнформацiйнi ресурси	ru	информационные ресурсы [10]
Систематизоване зiбрання <u>документiв</u> (4.1.3) в <u>iнформацiйних системах</u> (4.2.1), призначене для забезпечення <u>iнформацiйних потреб</u> (4.2.31) <u>користувачiв iнформацiї</u> (4.1.7) у визначенiй сферi дiяльностi		
4.1.5 бiблiотечнi ресурси	ru	библиотечные ресурсы [10]
Упорядкованi <u>бiблiотечнi фонди</u> (4.4.1.1) <u>документiв</u> (4.1.3) на рiзних носiях iнформацiї, <u>бази даних</u> (4.2.11), мережевi <u>iнформацiйнi ресурси</u> (4.1.4), <u>довiдково-пошуковий апарат</u> (4.4.1.13), матерiально-технiчнi засоби опрацювання, зберiгання та передавання <u>iнформацiї</u> (4.1.2) (див. також Закон України «Про бiблiотеки i бiблiотечну справу»)		
4.1.6 користувач бiблiотеки	en	reader [3]
Фiзична чи юридична особа, яка користується послугами <u>бiблiотеки</u> (4.1.1) (див. також Закон України «Про бiблiотеки i бiблiотечну справу»)	fr	lecteur [3]
	ru	пользователь библиотеки [10]
4.1.7 користувач (iнформацiї); споживач iнформацiї	en	information user [1]
Особа чи органiзацiя, що отримує <u>iнформацiю</u> (4.1.2), яку надає <u>бiблiотека</u> (4.1.1), iнформацiйний орган, iнформацiйний центр чи будь-яка <u>iнформацiйна система</u> (4.2.1) (див. також ДСТУ ISO 5127)	ru	пользователь информационной системы [4]
4.1.8 бiблiотечна дiяльностi	ru	библиотечная деятельность [10]
Сфера соцiогуманiтарної дiяльностi, спрямована на задоволення iнформацiйних, культурних та освiтнiх потреб населення за допомогою <u>бiблiотеки</u> (4.1.1).		
Примiтка. Бiблiотечна дiяльностi охоплює теоретичне i методичне розроблення цiлей i завдань бiблiотеки, керування нею, забезпечення її засобами матерiально-технiч-		

ного оснащення, необхідними для виконання бібліотечних процесів, форування фондів, укладання каталогів, обслуговування користувачів бібліотеки

4.1.9 інформаційна діяльність

Постійне та систематичне збирання та оброблення інформації (4.1.2) для її зберігання, опрацювання, інформаційного пошуку (4.2.33), використання, поширення, які виконує певна особа чи організація (див. також ДСТУ 2392)

ru информационная деятельность [10]

4.1.10 бібліотечна справа

Галузь інформаційної, культурної та освітньої діяльності суспільства, спрямована на створення та розвиток мережі бібліотек (4.1.1), формування (4.4.1.15), опрацювання, упорядкування та зберігання бібліотечних фондів (4.4.1.1), організацію бібліотечного (4.7.2), інформаційного (4.7.1) та довідково-бібліографічного обслуговування (4.7.4) користувачів бібліотеки (4.1.6), підготовку та підвищення кваліфікації бібліотечних фахівців, наукове та методичне забезпечення розвитку бібліотечної діяльності (4.1.8) (Закон України «Про бібліотеки і бібліотечну справу»)

en librarianship [4]
ru библиотечное дело [4]

4.1.11 бібліотекознавство

Наукова дисципліна, яка вивчає теорію, історію, методологію, технологію, методику та організацію бібліотечної справи (4.1.10) (див. також ДСТУ ISO 5127)

en library science [4]
ru библиотековедение [4]

4.1.12 бібліографічна діяльність

Сфера інформаційної діяльності (4.1.9), спрямована на задоволення потреб користувачів (4.1.7) у бібліографічній інформації (4.4.4.1)

en bibliographic activities [4]
ru библиографическая деятельность [4]

4.1.13 бібліографознавство

Наукова дисципліна, яка вивчає теорію, історію, методологію, технологію, методику, організацію бібліографування (4.5.2)

ru библиографоведение [4]

4.1.14 бібліотекознавець

Фахівець, що займається науково-дослідною роботою в галузі бібліотекознавства (4.1.11)

en library scientist [2]
ru библиотековед [10]

4.1.15 бібліотекар

Фахівець, який виконує комплекс операцій, пов'язаних з комплектуванням (4.4.1.16), формуванням (4.4.1.15) та веденням бібліотечних фондів (4.4.1.1), обслуговуванням ко-

en librarian [2]
ru библиотекарь [9]

користувачів бібліотеки (4.1.6), вивченням і задоволенням їхніх інформаційних потреб (4.2.31) (див. також ДСТУ ISO 5127)

4.1.16 бібліограф

Фахівець, який готує бібліографічну інформацію (4.4.4.1) та надає її користувачам бібліотеки (4.1.6) (див. також ДСТУ ISO 5127)

en bibliographer [11]
ru библиограф [11]

4.1.17 бібліотечний менеджмент

Діяльність керівництва бібліотеки (4.1.1), яка охоплює планування, організацію, оптимізацію праці, керування бібліотечними процесами.

Примітка. Сутність бібліотечного менеджменту полягає у визначенні стратегії (напрямів) і тактики (методів) керування конкретною бібліотекою як самостійною господарською і юридичною одиницею

ru библиотечный менеджмент [10]

4.1.18 бібліотечне об'єднання

Сукупність бібліотек (4.1.1) одного типу чи різних типів, заснованих на принципах координації діяльності та/або централізації в їхній структурній організації

4.1.19 бібліотечна асоціація

Об'єднання бібліотек (4.1.1) або бібліотекарів (4.1.15) за територіальними чи іншими ознаками, призначене сприяти удосконаленню бібліотечної справи (4.1.10) та правовому захисту бібліотекарів.

4.2 Бібліотека як інформаційна система

4.2.1 інформаційна система

Комунікаційна система, що забезпечує збирання, інформаційний пошук (4.2.33), оброблення, передавання та зберігання інформації (4.1.2).

(див. також ДСТУ ISO 5127)

Примітка. Комунікаційна система — система для керування процесами зв'язку, взаємодії та обміну даними

en information system [1]
ru информационная система [4]

4.2.2 автоматизація бібліотечних процесів

Упровадження автоматизованих інформаційних систем (4.2.5) у бібліотечні технологічні процеси

en library automation [7]
ru автоматизация библиотечных процессов [10]

4.2.3 автоматизована система

Комплекс технічних, програмних засобів, а також персонал, що забезпечують автоматизацію різних процесів (див. також ДСТУ 2941)

en automated system [5]
ru автоматизированная система [5]

4.2.4 пошукова система

Автоматизована система (4.2.3), призначена для шукання та отримання необхідних документів (4.1.3), текстів, інформаційних об'єктів, які за певними ознаками відповідають інформаційним запитам (4.2.32) (див. також ДСТУ ISO 5127)

en retrieval system [5]
 ru поисковая система [5]

4.2.5 автоматизована інформаційна система

Інформаційна система (4.2.1), що містить інформаційні, лінгвістичні, організаційно-технологічні засоби й призначена для автоматизованого чи автоматичного здійснення інформаційної діяльності (4.1.9) (див. також ДСТУ 2392)

en automated information system [5]
 ru автоматизированная информационная система [5]

4.2.6 інформаційне забезпечення

Сукупність усіх документів (4.1.3) і даних, що зберігаються й циркулюють в автоматизованій інформаційній системі (4.2.5), призначена для інформаційного обслуговування (4.7.1) користувачів інформації (4.1.7) та підтримання роботи персоналу. (див. також ДСТУ 5034)

Примітка. Це банки та бази даних різної призначеності, довідково-інформаційні фонди, масиви даних

en information support [5]
 ru информационное обеспечение [5]

4.2.7 лінгвістичне забезпечення

Комплекс мовних засобів і лінгвістичних процесорів, а також лінгвістичних банків даних (4.2.23), призначений для опрацювання та пошуку документів (4.1.3), поданих природною мовою.

Примітка 1. До мовних засобів належать мова бібліографічних даних (для подання бібліографічної інформації), класифікаційні мови, дескрипторні та інші посткоординатні мови для індексування документів і запитів.

Примітка 2. Лінгвістичні процесори — алгоритми та програми, призначені для автоматичного опрацювання текстової інформації

en linguistic support [5]
 ru лингвистическое обеспечение [5]

4.2.8 програмне забезпечення

Сукупність програмних засобів, призначена для керування автоматизованою системою (4.2.3), а також документація, необхідна для експлуатації цих засобів.

Примітка. Розрізняють загальне та прикладне програмне забезпечення

en software [5]
 ru программное обеспечение [5]

4.2.9 інформаційно-пошукова система

Автоматизована інформаційна система (4.2.5), що становить сукупність інформаційно-пошукової мови (4.2.10), програмних засобів і правил переведення семантичного

en information retrieval system [5]
 ru автоматизированная информационно-поисковая система [5]

змісту на цю мову, призначена для інформаційного пошуку (4.2.33) та видавання документів (4.1.3) і/або даних (див. також ДСТУ 5034)

4.2.10 інформаційно-пошукова мова; ІПМ
Формалізована штучна мова, призначена для індексування (4.5.3) документів (4.1.3) та інформаційних запитів (4.2.32) для наступного зберігання та інформаційного пошуку (4.2.33) (див. також ДСТУ 2398)

en information retrieval language [4]
ru информационно-поисковый язык [5]

4.2.11 база даних; БД
Сукупність взаємопов'язаних даних, організована відповідно до певних правил описування, зберігання та маніпулювання, подана у формі, придатній для автоматичного опрацювання, й призначена задовольняти інформаційні потреби (4.2.31) користувачів інформації (4.1.7) (див. також ДСТУ ISO 5127)

en database [3]
ru база данных [3]

4.2.12 розподілена база даних
Система взаємопов'язаних баз даних (4.2.11) або частин однієї бази, які розподілені між кількома територіально віддаленими комп'ютерами, забезпечена відповідними можливостями для керування цими базами чи їхніми частинами (див. також ДСТУ 5034)

ru распределенная база данных [10]

4.2.13 інтегрована база даних
База даних (4.2.11), що об'єднує кілька логічно пов'язаних баз даних.
Примітка. Інтегровані бази даних орієнтовані на вирішення завдань багатьма користувачами

en integrated database [5]
ru интегрированная база данных [5]

4.2.14 документальна база даних
База даних (4.2.11), що містить бібліографічні записи (4.4.4.7) документів (4.1.3). (див. також ДСТУ 5034)
Примітка. Її різновидами є бібліографічні бази даних, реферативні бази даних

en document database [5]
ru документальная база данных [5]

4.2.15 бібліографічна база даних
База даних (4.2.11), що містить лише бібліографічні описи (4.4.4.6) документів (4.1.3) (див. також ДСТУ ISO 5127)

en bibliographic database [3]
ru библиографическая база данных [3]

4.2.16 реферативна база даних
База даних (4.2.11), що містить бібліографічні описи (4.4.4.6) документів (4.1.3) разом з анотаціями чи рефератами

en abstract database [3]
ru реферативная база данных [3]

4.2.17 фактографічна база даних

База даних (4.2.11), що містить фактографічні дані
(див. також ДСТУ 5034)

en source database [3]
ru фактографическая база данных [3]

4.2.18 лексикографічна база даних

База даних (4.2.11), у якій подано дані про лексичні одиниці певної лексикографічної моделі та її структуру
(ДСТУ 5034)

en lexicographyc database [3]
ru лексикографическая база данных [3]

4.2.19 гіпертекстова база даних

Різновид документальної бази даних (4.2.14), що ґрунтується на гіпертексті.
(ДСТУ 5034)

ru гипертекстовая база данных [3]

Примітка. Гіпертекст — це спосіб організації інформаційно-пошукових масивів, за яким окремі інформаційні елементи пов'язані між собою асоціативними зв'язками, що забезпечує швидкий пошук необхідної інформації і/або перегляд даних

4.2.20 повнотекстова база даних

Документальна база даних (4.2.14), що містить тексти документів (4.1.3)
(див. також ДСТУ ISO 5127)

en full-text database [5]
ru полнотекстовая база данных [5]

4.2.21 банк даних; БНД

Комплекс інформаційних відомостей, програмних, технічних, мовних та організаційно-методичних засобів, що забезпечують можливість зберігання, шукання та оброблення даних
(див. також ДСТУ ISO 5127)

en data bank [5]
ru банк данных [5]

4.2.22 розподілений банк даних

Система банків даних (4.2.21), територіально віддалених, але об'єднаних засобами обчислювальної мережі (4.6.4) та функційним керуванням.

en distributed data bank [5]
ru распределенный банк данных [5]

Примітка. Основу такої системи складають розподілені бази даних і система керування базами даних

4.2.23 лінгвістичний банк даних

Банк даних (4.2.21), що містить бази даних (4.2.11) електронних словників та авторитетних записів, а також програмно-апаратні засоби керування ними.

en linguistic data bank [5]
ru лингвистический банк данных [5]

Примітка 1. Електронні словники, призначені для автоматичного чи контрольованого індексування документів і запитів.

Примітка 2. В авторитетних записах подають імена авторів, укладачів та інших осіб, які створювали та готували видання, а також предметні рубрики й назви організацій

4.2.24 система керування базами даних

Комплекс програмних і лінгвістичних засобів, призначений для реалізації функцій створення, ведення та експлуатування баз даних (4.2.11)

en database management system [5]
ru система управления базами данных [5]

4.2.25 електронний каталог бібліотеки

Підсистема автоматизованої бібліотечної інформаційної системи (4.6.2), що складається з бібліографічних баз даних (4.2.15), інформаційного (4.2.6) і лінгвістичного (4.2.7) забезпечення у комплексі із системою керування базами даних (4.2.24) і набором прикладних програм, призначена для організації доступу (4.6.7) до баз даних (4.2.11) бібліотеки (4.1.1).

Примітка. У бібліотечній сфері широко використовують ОРАС (онлайнний каталог публічного доступу — Online Public Access Catalogue), орієнтований на надання послуг користувачам до віддалених бібліотечних баз даних у діалоговому режимі

en electronic catalog [5]
ru электронный каталог библиотеки [10]

4.2.26 електронний документ

Документ (4.1.3), інформація (4.1.2) в якому зафіксована у вигляді електронних даних (4.2.28), включаючи обов'язкові реквізити документа (Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг»)

en electronic document [5]
ru электронный документ [5]

4.2.27 електронні ресурси

Інформаційні ресурси (4.1.4), подані в електронній формі та призначені для оперативного задоволення інформаційних потреб (4.2.31) користувачів інформації (4.1.7)

en electronic resources [7]
ru электронные ресурсы [7]

4.2.28 електронні дані

Інформація (4.1.2) у формі цифрових символів, а також графічних символів, відео, звукових даних або їхніх комбінацій, які подано в цифровій формі

4.2.29 електронна бібліотека

Інформаційна система (4.2.1), призначена для накопичення, упорядкування, обліку, оброблення, зберігання, керування та використання електронних документів (4.2.26) і для обслуговування користувачів бібліотеки (4.1.6) через телекомунікаційні мережі (4.6.13). (див. також ДСТУ 5034)

Примітка. Електронні документи можуть міститися в самій системі, а також можуть бути доступними через телекомунікаційні мережі

en digital library [5]
ru электронная библиотека [5]

4.2.30 електронний носій

Матеріальний носій, який використовують для записування, зберігання та відтворення інформації (4.1.2), обробленої засобами комп'ютерної техніки.

Примітка. Розрізняють індивідуальні та мережеві електронні носії

en electronic media [12]

4.2.31 інформаційна потреба

Вимога користувача інформації (4.1.7) щодо отримання будь-яких даних, повідомлень, фактів для вирішення питань або проблем, пов'язаних з науковою чи практичною діяльністю (ДСТУ 5034)

en information needs [5]
ru информационная потребность [5]

4.2.32 (інформаційний) запит

Інформаційна потреба (4.2.31) користувача інформації (4.1.7), подана природною мовою (див. також ДСТУ ISO 5127)

en information request [5]
ru информационный запрос [5]

4.2.33 інформаційний пошук; пошук інформації

Шукання, відбирання та надання за певними критеріями інформації (4.1.2), яка відповідає заздалегідь заданим вимогам в інформаційному запиті (4.2.32). (див. також ДСТУ 5034)

en information retrieval [3]
ru информационный поиск [3]

Примітка 1. Розрізняють такі види пошуків: документальний пошук, бібліографічний пошук, пошук інформації в повних текстах документів (повнотекстовий пошук), фактографічний пошук, ретроспективний пошук, координатний пошук, булевий пошук, одноаспектний пошук, багатоаспектний пошук.

Примітка 2. Пошук інформації може бути здійснений природною мовою або інформаційно-пошуковою мовою (елементами якої можуть бути тезаурусні терміни, дескриптори, ключові слова, предметні рубрики, індекси класифікаторів та рубрикаторів)

4.2.34 документальний пошук

Шукання, відбирання та видавання документів (4.1.3), що відповідають інформаційному запиті (4.2.32) (див. також ДСТУ ISO 5127)

en document retrieval [3]
ru документальный поиск [3]

4.2.35 бібліографічний пошук

Пошук інформації (4.2.33) про документ (4.1.3) або пошук документів за джерелами інформації (4.1.2) (див. також ДСТУ 5034)

en bibliographic retrieval [11]
ru библиографический поиск [11]

4.2.36 фактографічний пошук

Інформаційний пошук (4.2.33), об'єктом якого є фактографічні дані (ДСТУ 5034)

en data retrieval [11]
ru фактографический поиск [11]

4.2.37 пошуковий образ документа; ПОД

Опис семантичного змісту документа (4.1.3), поданий засобами інформаційно-пошукової мови (4.2.10), що відображає ознаки його змісту та виду для автоматизованого пошуку цього документа (див. також ДСТУ 5034)

en search pattern of document [11]
ru поисковый образ документа [11]

4.2.38 пошуковий образ запиту; ПОЗ

Зміст інформаційного запиту (4.2.32), поданого засобами інформаційно-пошукової мови (4.2.10)

en search specification [11]
ru поисковый образ запроса [11]

4.2.39 пошуковий припис

Текст, що передає інформаційно-пошуковою мовою (4.2.10) семантичний зміст інформаційного запиту (4.2.32), а також містить вказівки щодо послідовності виконання логічних операцій у процесі автоматизованого інформаційного пошуку (4.2.33) (ДСТУ 5034)

en retrieval prescription [11]
ru поисковое предписание [11]

4.2.40 критерій видачі

Сукупність правил, за якими в процесі інформаційного пошуку (4.2.33) приймають рішення про видачу або не видачу документів (4.1.3), фактографічної чи бібліографічної інформації (4.4.4.1) у відповідь на інформаційний запит (4.2.32) (див. також ДСТУ 5034)

en retrieval criterion [3]
ru критерий выдачи [3]

4.2.41 релевантність

Характеристика ступеня відповідності семантичного змісту документа (4.1.3), знайденого в результаті автоматизованого інформаційного пошуку (4.2.33), змістові інформаційного запиту (4.2.32).

(див. також ДСТУ ISO 5127)

Примітка. Документ, семантичний зміст якого відповідає семантичному змістові інформаційного запиту, називають релевантним документом

ru релевантность [5]

4.2.42 пертинентність

Характеристика ступеня відповідності семантичного змісту документа (4.1.3), знайденого в результаті автоматизованого інформаційного пошуку (4.2.33), інформаційній потребі (4.2.31) користувача інформації (4.1.7).

(див. також ДСТУ ISO 5127)

Примітка. Документ, семантичний зміст якого відповідає інформаційній потребі користувача інформації, називають пертинентним документом

ru пертинентность [5]

4.2.43 повнота пошуку

Кількісна характеристика результату інформаційного пошуку (4.2.33), визначена як співвідношення між кількістю знайдених релевантних документів (4.1.3) і загальною кількістю релевантних документів, що є у базі даних (4.2.11)

(див. також ДСТУ ISO 5127)

en recall ratio [5]
ru полнота поиска [5]

4.2.44 точність пошуку

Кількісна характеристика результату інформаційного пошуку (4.2.33), визначена як співвідношення між кількістю виданих релевантних і нерелевантних документів (4.1.3) у загальній видачі на разовий інформаційний запит (4.2.32)
(див. також ДСТУ ISO 5127)

en precision ratio [5]
ru точность поиска [5]

4.2.45 оперативність пошуку

Кількісна характеристика, яка визначає час, затрачений на виконання інформаційного пошуку (4.2.33), починаючи з моменту формування завдання та подання команди на його виконання до моменту отримання результату.

en seek time [5]
ru оперативность поиска [5]

4.3 Бібліотека та бібліотечна мережа

4.3.1 бібліотечна система

Розгалужена мережа бібліотек (4.1.1) різних видів, пов'язаних взаємодією та взаємовикористанням бібліотечних ресурсів (4.1.5)
(Закон України «Про бібліотеки і бібліотечну справу»)

ru библиотечная система [4]

4.3.2 бібліотечна мережа

Об'єднання бібліотек (4.1.1) регіону(-ів) чи певної(-их) галузі(-ей) за призначеністю

en library network [4]
fr réseau de bibliothèque [4]
ru библиотечная сеть [4]

4.3.3 національна бібліотека

Бібліотека (4.1.1), яка є провідним освітнім, науково-інформаційним державним закладом, що здійснює функції науково-дослідного, методичного та координаційного центру з питань бібліотекознавства (4.1.11), бібліографознавства (4.1.13), документознавства, бере участь у розробленні державної політики в галузі бібліотечної справи (4.1.10) та її реалізації
(Закон України «Про бібліотеки і бібліотечну справу»)

en national library [4]
fr bibliothèque nationale [4]
ru национальная библиотека [4]

4.3.4 державна бібліотека

Бібліотека (4.1.1) загальнодержавного значення, що здійснює бібліотечне (4.7.2), бібліографічне (4.7.3), інформаційне обслуговування (4.7.1) користувачів (4.1.7) і виконує функцію науково-дослідного, методичного та організаційного центру бібліотек відповідної галузі або категорій користувачів
(див. також Закон України «Про бібліотеки і бібліотечну справу»)

ru государственная библиотека [10]

4.3.5 централізована бібліотечна система; ЦБС

Об'єднання бібліотек (4.1.1), що становить єдине структурно-цілісне утворення, до складу якого входить центральна бібліотека (4.3.6) (району, міста), бібліотека для дітей (району, міста) та бібліотеки, розташовані в межах адміністративного району (міста) на правах бібліотеки-філіалу (4.3.7)

en centralized library system [4]
fr système centralisé des bibliothèques [4]
ru централизованная библиотечная система [4]

4.3.6 центральна бібліотека

Головна бібліотека (4.1.1) (району, міста), яка формує, зберігає та надає доступ до найповнішого зібрання документів (4.1.2) у межах своєї території, а також організує взаємовикористання бібліотечних ресурсів (4.1.5) і надає методичну допомогу бібліотекам різних видів відповідних територій (див. також ДСТУ ISO 5127)

en central library [4]
fr bibliothèque centrale [4]
ru центральная библиотека [4]

4.3.7 бібліотека-філіал

Відокремлений структурний підрозділ централізованої бібліотечної системи (4.3.5), підпорядкований керівництву центральної бібліотеки (4.3.6)

en branch library [1]
fr bibliothèque succursale [1]
ru библиотека-филиал [4]

4.3.8 публічна бібліотека

Загальнодоступна бібліотека (4.1.1), призначена для задоволення інформаційних потреб (4.2.31) широкого загалу населення (див. також ДСТУ ISO 5127)

en public library [4]
fr bibliothèque publique [4]
ru публичная библиотека [4]

4.3.9 спеціальна бібліотека

Бібліотека (4.1.1) окремої установи, закладу, підрозділу, органу.

Примітка. Це бібліотеки установ академій наук, науково-дослідних установ, навчальних закладів, підприємств та організацій

en special library [1]
fr bibliothèque spécialisée [1]
ru специальная библиотека [4]

4.3.10 спеціалізована бібліотека

Публічна бібліотека (4.3.8), яка обслуговує окремі категорії користувачів інформації (4.1.7). (див. також ДСТУ ISO 5127)

Примітка. Наприклад, бібліотека для дітей, бібліотека для юнацтва, бібліотека для осіб з фізичними вадами

ru специализированная библиотека [10]

4.3.11 наукова бібліотека

Бібліотека (4.1.1), яка забезпечує інформаційні потреби (4.2.31) наукових закладів та окремих осіб, що займаються науково-дослідницькою діяльністю (див. також ДСТУ ISO 5127)

en scientific library [4]
fr bibliothèque scientifique [4]
ru научная библиотека [4]

4.3.12 універсальна бібліотека

Бібліотека (4.1.1), призначена для задово-

en general (universal) library [4]
fr bibliothèque universelle [4]

лення інформаційних потреб (4.2.31) на основі бібліотечних фондів (4.4.1.1), сформованих без тематичних і типологічних обмежень (див. також ДСТУ ISO 5127)

ru универсальная библиотека [4]

4.3.13 галузева бібліотека

Бібліотека (4.1.1) окремої галузі науки, культури, яка на національному, державному чи регіональному рівні відповідає за збирання документів (4.1.3) у певній галузі знань (див. також ДСТУ ISO 5127)

en main subject library [1]
fr bibliothèque de sujet principal [1]
ru отраслевая библиотека [3]

4.3.14 бібліотека-депозитарій

Бібліотека (4.1.1), яка забезпечує постійне зберігання бібліотечного фонду (4.4.1.1), сформованого з документів (4.1.3), що рідко використовуються і мають наукову та/або художню цінність (Закон України «Про бібліотеки і бібліотечну справу»)

en deposit library [1]
fr bibliothèque de dépôt [1]
ru библиотека-депозитарий [4]

4.3.15 репозитарій

Коопероване книгосховище групи бібліотек (4.1.1) для економного зберігання та використання

4.3.16 приватна бібліотека

Бібліотека (4.1.1), заснована фізичними особами на власні кошти, зазвичай для платного користування (див. також ДСТУ ISO 5127)

en private library [1]
fr bibliothèque privée [1]
ru частная библиотека [10]

4.3.17 стаціонарна бібліотека

Бібліотека (4.1.1) з постійним місцем розташування й зоною обслуговування

en stationary library [3]
fr bibliothèque stationnaire [4]
ru стационарная библиотека [4]

4.3.18 пересувна бібліотека

Бібліотека (4.1.1), яка змінює своє розташування за встановленим графіком для обслуговування територіально віддалених від стаціонарної бібліотеки (4.3.17) користувачів інформації (4.1.7) (див. також ДСТУ ISO 5127)

en travelling (mobile) library; bookmobile [4]
fr bibliothèque circulante [4]
ru передвижная библиотека [4]

4.3.19 бібліотечний пункт; філіал бібліотеки (Нд)

Територіально обмежений підрозділ бібліотеки (4.1.1), що функціонує кілька годин на день і призначений для обслуговування нечисленних груп користувачів інформації (4.1.7).

en library service point [4]
ru библиотечный пункт [4]

4.4 Бібліотечні інформаційні ресурси

4.4.1 Бібліотечні фонди

4.4.1.1 бібліотечний фонд; фонд бібліотеки
Упорядковане зібрання документів (4.1.3), що зберігається в бібліотеці (4.1.1).
(Закон України «Про бібліотеки і бібліотечну справу»)

en library collection [1]
ru библиотечный фонд [10]

Примітка. Бібліотечні фонди формують відповідно до призначеності, категорій користувачів та виду бібліотеки

4.4.1.2 державний бібліотечний фонд

Бібліотечний фонд (4.4.1.1), який складається з ресурсів бібліотек (4.1.1), що є у державній і комунальній власності, фондів бібліотек самоврядних організацій, взаємопов'язаних скооперованим комплектуванням, єдиним довідково-пошуковим апаратом (4.4.1.13), системою депозитарного зберігання, перерозподілу та взаємовикористання фондів, і відображає науковий, культурний, інформаційний потенціал суспільства

4.4.1.3 основний бібліотечний фонд

Частина бібліотечного фонду (4.4.1.1), що містить повне зібрання документів (4.1.3) за профілем бібліотеки (4.1.1) та призначена для їх використання та постійного зберігання (див. також ДСТУ ISO 5127)

ru основной фонд [10]

4.4.1.4 універсальний бібліотечний фонд

Бібліотечний фонд (4.4.1.1), що містить документи (4.1.3) з різних галузей знань на різних носіях інформації (4.1.2).

Примітка. Розрізняють паперові носії, мікроносії (мікроплівка, мікрофіша), електронні носії

ru универсальный фонд [10]

4.4.1.5 галузевий бібліотечний фонд

Бібліотечний фонд (4.4.1.1), що містить документи (4.1.3) переважно однієї галузі знань

ru отраслевой фонд [9]

4.4.1.6 спеціалізований бібліотечний фонд

Бібліотечний фонд (4.4.1.1), який складається з документів (4.1.3), відібраних за певними ознаками: вид документа, тематика, читачька призначеність, вид носія

ru специализированный фонд [10]

4.4.1.7 депозитарний бібліотечний фонд

Бібліотечний фонд (4.4.1.1), призначений для постійного зберігання в бібліотеках-депозитаріях (4.3.14)

ru депозитарный фонд [9]

<p>4.4.1.8 обмінний бібліотечний фонд Частина <u>бібліотечного фонду</u> (4.4.1.1), яку використовують для обміну, перерозподілу та безкоштовного передавання <u>документів</u> (4.1.3)</p>	<p>ru обменный фонд [9]</p>
<p>4.4.1.9 резервний бібліотечний фонд Частина <u>бібліотечного фонду</u> (4.4.1.1), призначена для поповнення <u>основного бібліотечного фонду</u> (4.4.1.3)</p>	<p>ru резервный фонд [9]</p>
<p>4.4.1.10 страховий бібліотечний фонд <u>Бібліотечний фонд</u> (4.4.1.1) на мікроносіях або <u>електронних носіях</u> (4.2.30), створений для зберігання найцінніших <u>документів</u> (4.1.3). Примітка. Цей фонд не призначено для користувачів бібліотеки. Він підлягає особливо ретельному зберіганню в безпечному місці</p>	<p>ru страховой фонд [9]</p>
<p>4.4.1.11 електронний бібліотечний фонд Сукупність <u>електронних документів</u> (4.2.26), програмно-апаратних засобів для керування <u>бібліотечним фондом</u> (4.4.1.1) і його використанням</p>	
<p>4.4.1.12 довідково-інформаційний фонд; ДІФ Частина <u>бібліотечного фонду</u> (4.4.1.1) і <u>довідково-пошукового апарату</u> (4.4.1.13), призначена для обслуговування <u>користувачів бібліотеки</u> (4.1.6) (див. також ДСТУ 5034)</p>	<p>en inquire file [11] ru справочно-информационный фонд [11]</p>
<p>4.4.1.13 довідково-пошуковий апарат <u>Інформаційно-пошукова система</u> (4.2.9), сформована для <u>пошуку</u> (4.2.33) і видавання фактографічної і/або <u>бібліографічної інформації</u> (4.4.4.1) та <u>документів</u> (4.1.3) (див. також ДСТУ 5034)</p>	<p>ru справочно-поисковый аппарат [3]</p>
<p>4.4.1.14 організація бібліотечного фонду Сукупність процесів приймання, обліку, технічного оброблення, розміщення та зберігання <u>документів</u> (4.1.3)</p>	<p>ru организация библиотечного фонда [10]</p>
<p>4.4.1.15 формування бібліотечного фонду Створення, постійне оновлення, розвиток і підтримування <u>бібліотечного фонду</u> (4.4.1.1) в належному стані (див. також ДСТУ ISO 5127)</p>	<p>ru формирование библиотечного фонда [10]</p>
<p>4.4.1.16 комплектування бібліотечного фонду Сукупність процесів виявлення, відбирання, замовляння, придбання, отримання й обліку</p>	<p>en acquisition [2] fr комплектование библиотечного фонда [10]</p>

документів (4.1.3), що відповідають інформаційним потребам (4.2.31) користувачів бібліотеки (4.1.6)
(див. також ДСТУ 2394)

4.4.2 Біблотечні каталоги

4.4.2.1 бібліотечний каталог

Упорядкована сукупність каталогових бібліографічних записів (4.4.4.7) про документи (4.1.3), що є у фондах однієї бібліотеки (4.4.1), її частини чи кількох бібліотек, яка розкриває склад бібліотечних фондів (4.4.1.1) за формальними ознаками документів (автором, назвою, місцем видання) та/чи їхнім змістом (за галузями знань або предметами).
(див. також ДСТУ ISO 5127)

Примітка 1. Каталогів бібліографічний запис — це бібліографічний запис, що містить бібліографічний опис, заголовок запису та шифри зберігання.

Примітка 2. Каталоги складають як на документи фонду бібліотеки в цілому, так і на окремі його частини (наприклад, фонди відділів, колекцій, краєзнавчої літератури), на певні види видань (каталоги книг, періодичних видань, нот, кінофотодокументів, мікрофіш, електронних документів).

Примітка 3. Бібліотечний каталог може бути поданий на каталогових картках, на мікрокопіях, в електронному вигляді, а також як друковане книжкове видання

en library catalogue [5]
ru библиотечный каталог [9]

4.4.2.2 бібліографічний каталог

Бібліографічний посібник (4.4.4.5), у якому відображено окремих бібліотечний фонд (4.4.1.1) чи його частину або кілька фондів документів (4.1.3).

Примітка 1. За сферою створення та використання бібліографічний каталог може бути бібліотечним, а також книготорговельним та архівним.

Примітка 2. Може бути у картковій, друкованій та електронній формах

en bibliographic catalogue [7]
ru библиографический каталог [10]

4.4.2.3 генеральний каталог

Бібліотечний каталог (4.4.2.1), у якому відображено весь бібліотечний фонд (4.4.1.1), за винятком обмінних (4.4.1.8) і резервних фондів (4.4.1.9), призначений для службового користування

en general catalogue [2]
ru генеральный каталог [2]

4.4.2.4 систематичний каталог

Бібліотечний каталог (4.4.2.1), у якому бібліографічні записи (4.4.4.7) розташовано за галузями знань відповідно до певної класифікаційної системи
(див. також ДСТУ ISO 5127)

en classified catalogue [2]
ru систематический каталог [2]

4.4.2.5 абетково-предметний покажчик до систематичного каталогу

Допоміжний апарат до систематичного каталогу (4.4.2.4), в якому подано в абетковому

en alphabetical subject index to the classified catalogue [6]
ru алфавитно-предметный указатель к систематическому каталогу [6]

порядку перелік предметних рубрик, що розкривають зміст відображених у ньому документів (4.1.3) із зазначенням відповідних класифікаційних індексів

4.4.2.6 предметний каталог

Бібліотечний каталог (4.4.2.1), у якому бібліографічні записи (4.4.4.7) розташовано за абеткою предметних рубрик (див. також ДСТУ ISO 5127)

en subject catalogue [6]
ru предметный каталог [6]

4.4.2.7 абетковий каталог; авторський каталог (Нд)

Бібліотечний каталог (4.4.2.1), у якому бібліографічні записи (4.4.4.7) документів (4.1.3) розташовано в абетковому порядку прізвищ і/або заголовків документів

ru алфавитный каталог [6]

4.4.2.8 каталог заголовків

Абетковий каталог (4.4.2.7) заголовків документів (4.1.3)

en title catalogue [6]
fr catalogue par titres [6]
ru каталог заглавий [6]

4.4.2.9 нумераційний каталог

Бібліотечний каталог (4.4.2.1), у якому бібліографічні записи (4.4.4.7) розташовано в порядку наданих номерів науково-технічним чи патентним документам (4.1.3)

en numerical catalogue [6]
ru нумерационный каталог [6]

4.4.2.10 словниковий каталог

Бібліотечний каталог, (4.4.2.1) у якому бібліографічні записи (4.4.4.7) розташовано в єдиному абетковому порядку імен (прізвищ) окремих авторів, колективних авторів, назв і предметних рубрик (див. також ДСТУ ISO 5127)

en dictionary catalogue [8]
fr catalogue-dictionnaire [8]
ru словарный каталог [8]

4.4.2.11 службовий каталог

Бібліотечний каталог (4.4.2.1), призначений для використання працівниками бібліотеки (4.1.1)

en official catalogue [6]
fr catalogue officiel [6]
ru служебный каталог [6]

4.4.2.12 топографічний каталог

Бібліотечний каталог (4.4.2.1), у якому бібліографічні записи (4.4.4.7) розташовано відповідно до розміщення документів (4.1.3) на полицях (див. також ДСТУ ISO 5127)

ru топографический каталог [6]

4.4.2.13 географічний каталог

Бібліотечний каталог (4.4.2.1), у якому бібліографічні записи (4.4.4.7) розташовано відповідно до місця видання документів (4.1.3) в абетковому порядку

ru географический каталог [6]

<p>4.4.2.14 тематичний каталог <u>Бібліотечний каталог</u> (4.4.2.1), у якому <u>бібліографічні записи</u> (4.4.4.7) документів розташовано за окремими темами відповідно до їхнього змісту</p>	ru	тематический каталог [10]
<p>4.4.2.15 каталог місцевих видань <u>Бібліотечний каталог</u> (4.4.2.1), у якому наведено видання, надруковані на певній території</p>	ru	каталог местных изданий [6]
<p>4.4.2.16 читацький каталог <u>Бібліотечний каталог</u> (4.4.2.1), наданий для використання <u>користувачам бібліотеки</u> (4.1.6)</p>	en fr ru	public catalogue [8] catalogue public [8] читательский каталог [6]
<p>4.4.2.17 електронний каталог <u>Бібліотечний каталог</u> (4.4.2.1), поданий в електронній формі, наданий <u>користувачам бібліотеки</u> (4.1.6) у режимі локального та віддаленого <u>доступу</u> (4.6.7). (див. також ДСТУ 5034) Примітка 1. У бібліотечній практиці під електронним каталогом розуміють як бібліографічні бази даних, так і підсистеми автоматизованої бібліотечної інформаційної системи. Примітка 2. В електронному каталозі може бути реалізовано пошукові можливості багатьох видів бібліотечних каталогів</p>	en fr ru	on-line public access catalogue [8] catalogue en ligne pour le public [8] электронный каталог [8]
<p>4.4.2.18 хронологічний каталог <u>Бібліотечний каталог</u> (4.4.2.1), у якому <u>бібліографічні записи</u> (4.4.4.7) розташовано за роками видань або першої публікації <u>документа</u> (4.1.3)</p>	en fr ru	chronological catalogue [6] catalogue chronologique [6] хронологический каталог [6]
<p>4.4.2.19 центральний каталог <u>Бібліотечний каталог</u> (4.4.2.1), що охоплює <u>бібліотечні фонди</u> (4.4.1.1) <u>централізованої бібліотечної системи</u> (4.3.5) та всіх її <u>бібліотек-філіалів</u> (4.3.7)</p>	en fr ru	central catalogue [8] catalogue collectif central [8] центральный каталог [10]
<p>4.4.2.20 зведений каталог <u>Бібліотечний каталог</u> (4.4.2.1), що охоплює <u>бібліотечні фонди</u> (4.4.1.1) кількох <u>бібліотек</u> (4.1.1), об'єднаних за територіальною, галузеву або іншою ознакою</p>		
<p>4.4.2.21 ведення бібліотечного каталогу Сукупність процесів, що забезпечують функціонування <u>бібліотечних каталогів</u> (4.4.2.1). Примітка. Це створення бібліографічних записів, внесення правок, вилучення, замінювання та відновлення карток, а також процеси внутрішнього й зовнішнього оформлення каталогу.</p>	ru	ведение библиотечного каталога [10]
4.4.3 Бібліографічні кротеки		
<p>4.4.3.1 бібліографічна картотека Упорядкована сукупність <u>бібліографічних</u></p>	en fr	bibliographic file [6] fichier bibliographique [6]

записів (4.4.4.7) про документи (4.1.3) певного виду, типу чи змісту, зокрема про ті, що входять до складу інших, багаточастинних документів (періодичних видань, збірок), підібрана за певною ознакою.

Примітка 1. Бібліографічні картотеки розрізняють за тематикою, видами відображуваних документів, способом групування, читацькою призначеністю та формою подання.

Примітка 2. Бібліографічні картотеки за призначеністю можуть бути службові й читацькі; універсальні, галузеві, тематичні; картотеки окремих видів документів.

Примітка 3. Бібліографічні картотеки можуть бути розміщені на паперових каталогових картках і на електронних носіях

ru библиографическая картотека [6]

4.4.3.2 систематична картотека статей

Бібліографічна картотека (4.4.3.1), що охоплює матеріали з періодичних та продовжуваних видань, іноді неперіодичних збірок, які згруповано відповідно до певної схеми бібліотечно-бібліографічної класифікації документів (4.1.3), як правило, тієї самої, що в систематичному каталозі (4.4.2.4).

Примітка. У сучасних умовах має переважно електронну форму

en classified card file [6]

ru систематическая картотека статей [6]

4.4.3.3 тематична картотека

Бібліографічна картотека (4.4.3.1), що охоплює документи (4.1.3) з однієї теми, незалежно від їхнього виду й типу та від галузі

en topical card file [6]

ru тематическая картотека [6]

4.4.3.4 спеціальна картотека

Бібліографічна картотека (4.4.3.1), що охоплює документи (4.1.3) певного виду (типу).

Примітка. Наприклад, картотека рецензій; картотека персоналій; картотека назв творів художньої літератури; тематична картотека художніх творів; картотека творів художньої літератури, опублікованих у періодичних виданнях; картотека ілюстративних матеріалів

en special card file [11]

ru специальная картотека [11]

4.4.3.5 краєзнавча картотека

Бібліографічна картотека (4.4.3.1), що охоплює документи (4.1.3) про окрему місцевість (край, регіон) або країну

ru краеведческая картотека [10]

4.4.3.6 фактографічна картотека

Картотека бібліотеки (4.1.1), інформаційного органу чи інформаційного закладу, що містить фактографічні дані, які стосуються будь-якої теми

ru фактографическая картотека [10]

4.4.3.7 електронна бібліографічна картотека

Бібліографічна картотека (4.4.3.1) на електронних носіях (4.2.30), призначена для інформаційного пошуку (4.2.33) в автоматизованому режимі.

ru электронная библиографическая картотека [10]

4.4.4 Бібліографічна продукція

4.4.4.1 бібліографічна інформація

Інформація (4.1.2) про документ (4.1.3), необхідна для ідентифікації та використання. (див. також ДСТУ 5034)

Примітка 1. Бібліографічну інформацію може бути подано у вигляді каталогів і картотек, бібліографічних видань, частин інших видань.

Примітка 2. Бібліографічну інформацію, що стосується електронних ресурсів, у мережі Інтернет називають веб-ліографією

en bibliographic information [11]
ru библиографическая информация [11]

4.4.4.2 практична бібліографічна діяльність

Інформаційна діяльність (4.1.9), спрямована на забезпечення інформаційних потреб (4.2.31) користувачів бібліотеки (4.1.6) у бібліографічній інформації (4.4.4.1)

en bibliographic activities [11]
ru библиографическая практическая деятельность [11]

4.4.4.3 бібліографічна продукція

Документально зафіксована бібліографічна інформація (4.4.4.1) як результат практичної бібліографічної діяльності (4.4.4.2)

en bibliographic production [4]
ru библиографическая продукция [4]

4.4.4.4 бібліографічні дані

Конкретні відомості про документ (4.1.3) (його автора, назву, місце та рік видання, кількість сторінок, зміст), які використовують під час складання бібліографічного опису (4.4.4.6) документа

en bibliographic data [11]
ru библиографические данные [11]

4.4.4.5 бібліографічний посібник

Посібник, у якому подано упорядковану множину бібліографічних записів (4.4.4.7).

Примітка. Посібники розрізняють:

а) за суспільною призначеністю — державний бібліографічний посібник, науково-допоміжний, рекомендаційний, видавничий, книготорговельний;

б) за особливостями об'єкта обліку — універсальний, галузевий, загальногалузевий, тематичний, персональний, ретроспективний, міжнародний, загальнодержавний;

в) за методами бібліографування — реєстраційний, вибірко-вий, анотований, реферативний, оглядовий, абетковий, хронологічний, топографічний, предметний, систематичний, тематичний, кумулятивний

en bibliographic index [4]
fr matériel bibliographique [4]
ru библиографическое пособие [4]

4.4.4.6 бібліографічний опис

Сукупність бібліографічних відомостей про документ (4.1.3), його складову частину чи групу документів, які подають за певними правилами для ідентифікації документа та загальної характеристики.

(див. також ДСТУ ISO 5127)

Примітка. Основні елементи бібліографічного опису: відомості про автора (авторів), назву твору, відомості про видання (перевидання чи переклад), місце видання, видавця, рік видання та обсяг публікації

4.4.4.7 бібліографічний запис

Розгорнута бібліографічна характеристика документа (4.1.3), у якій бібліографічний опис (4.4.4.6) доповнено заголовком, анотацією чи рефератом, а також класифікаційними індексами, предметними рубриками, шифрами зберігання
(див. також ДСТУ ISO 5127)

en bibliographic record [11]
ru библиографическая запись [11]

4.4.4.8 бібліографічне посилання

Бібліографічний опис (4.4.4.6), що його цитують, згадують або розглядають, необхідний для ідентифікації документа (4.1.3) та інформаційного пошуку (4.2.33)
(див. також ДСТУ ISO 5127)

en bibliographic reference [4]
fr référence bibliographique [4]
ru библиографическая ссылка [4]

4.4.4.9 бібліографічний покажчик

Бібліографічний посібник (4.4.4.5), що містить значну кількість бібліографічних записів (4.4.4.7) зі складною структурою та науково-довідковим апаратом.
(див. також ДСТУ ISO 5127)

en bibliographic index [4]
fr index bibliographique [4]
ru библиографический указатель [4]

Примітка. Покажчики розрізняють:

- а) за функційною призначеністю — національні, державні, науково-допоміжні, рекомендаційні;
- б) за змістом — універсальні, багатоголузеві, тематичні;
- в) за часом видання — поточні, сигнальні, ретроспективні;
- г) за повнотою охоплення — реєстраційні, вибіркові;
- д) за видами бібліографічного групування — предметні, систематичні, хронологічні, словникові;
- е) за способом бібліографічної характеристики — анотовані, реферативні

4.4.4.10 бібліографічний список

Бібліографічний покажчик (4.4.4.9), невеликий за обсягом, що має просту структуру, без допоміжного пошукового апарату

en bibliographic list [4]
fr liste bibliographique [4]
ru библиографический список [4]

4.4.4.11 бібліографічний огляд

Бібліографічний посібник (4.4.4.5), у якому подано узагальнену характеристику групи документів (4.1.3), об'єднаних за певною ознакою, та бібліографічні описи (4.4.4.6) цих документів

en bibliographic survey [11]
ru библиографический обзор [11]

4.4.4.12 бібліографічне видання

Інформаційне видання, що містить упорядковану сукупність бібліографічних записів (4.4.4.7)

en bibliographic publication [4]
fr publication bibliographique [4]
ru библиографическое издание [4]

4.4.4.13 бібліографічні ресурси

Бібліотечні ресурси (4.1.5), які має бібліотека (4.1.1) для забезпечення бібліографічної діяльності (4.1.12)

en bibliographic resources [11]
ru библиографические ресурсы [11]

4.4.4.14 довідково-бібліографічний апарат; ДБА

Сукупність довідкових і бібліографічних видань (4.4.4.12), каталогів (4.4.2.1) і картотек, призначена для розкриття складу та змісту бібліотечних фондів (4.4.1.1) документів (4.1.3).

ru справочно-библиографический аппарат; СБА [10]

4.5 Аналітико-синтетичне опрацювання документів**4.5.1 аналітико-синтетичне опрацювання**

Опрацювання змісту первинних документів (4.1.3) і створення на їхній основі вторинних документів: анотацій, бібліографічних описів (4.4.4.6), класифікаційних систем, бібліотечних каталогів (4.4.2.1), предметних рубрик, анотацій, рефератів, аналітичних оглядів, пошукових образів документів (4.2.37), пошукових образів запитів (4.2.38), перекладів, витягів.

(див. також ДСТУ 5034)

Примітка. Сучасні інформаційні технології дають можливість виконувати зазначені вище роботи в автоматичному чи автоматизованому режимі

ru аналітико-синтетическая переработка [4]

4.5.2 бібліографування

Вид аналітико-синтетичного опрацювання (4.5.1) документа (4.1.3), спрямований на складання його бібліографічного опису (4.4.4.6)

en bibliographing [6]
ru библиографирование [6]

4.5.3 індексування

Надання документу (4.1.3) та/чи інформаційному запиту (4.2.32) ключових слів, предметних рубрик чи кодів, які відображають основну тему змісту документа і/або запиту чи їхні/його основні смислові аспекти.

(див. також ДСТУ ISO 5127)

Примітка. Індексування може бути виконано автоматичним чи автоматизованим методом

en indexing [1]
ru индексирование [5]

4.5.4 класифікування

Упорядкування чи розподілення документів (4.1.3) за класами для відображення зв'язків між ними та складання їхніх класифікаційних схем.

(див. також ДСТУ ISO 5127)

Примітка. Класифікування може бути виконано автоматичним чи автоматизованим методом

en classification [1]
ru классификация [2]

4.5.5 систематизування

Надання класифікаційного індексу документу (4.1.3) відповідно до його змісту за певною класифікаційною системою.

(див. також ДСТУ ISO 5127)

Примітка. Систематизування може бути виконано автоматичним чи автоматизованим методом

en arrangement [1]
ru систематизация [2]

4.5.6 предметизування

Визначання предметної рубрики, що відповідає змісту документа (4.1.3) чи групи документів.

Примітка. Предметна рубрика — коротке словесне визначення предмета та/або аспекту, що характеризує зміст, призначеність і форму документа(-ів)

en subject analysis [2]
ru предметизация [2]

4.5.7 каталогізування

Сукупність процесів, що забезпечують створення та функціонування бібліотечних каталогів (4.4.2.1).

(див. також ДСТУ ISO 5127)

Примітка. Каталогізування охоплює такі етапи: бібліографічне опрацювання документів, введення даних або тиражування каталогових карток, робота з каталогами (укладання, ведення та редагування каталогів)

en cataloging [1]
fr catalogage [1]
ru каталогизация [2]

4.5.8 анотування

Опрацювання документа (4.1.3), спрямоване на створення анотації.

(див. також ДСТУ 5034)

Примітка. Анотація — це коротка характеристика змісту документа, його призначеності, форми та інших особливостей

en annotating [2]
ru аннотирование [2]

4.5.9 реферування

Опрацювання документа (4.1.3) або його частини, спрямоване на створення стислого викладу його змісту.

(див. також ДСТУ 5034)

Примітка. Результатом реферування є різного виду реферати.

en abstracting [6]
ru реферирование [6]

4.6 Інформаційні технології в бібліотечній діяльності

4.6.1 інформаційно-комунікативні технології (в бібліотечній діяльності)

Сукупність методів, способів і програмно-технічних засобів, об'єднаних у технологічний процес, що забезпечують створення, зберігання, накопичування, інформаційний пошук (4.2.33), опрацювання, використання, передавання, захист, розповсюдження, копіювання, відображення інформації (4.1.2) та керування нею, орієнтована на підвищення ефективності та продуктивності праці бібліотечних фахівців
(див. також ДСТУ 5034)

en information and communication technology [12]
ru информационные технологии [4]

4.6.2 автоматизована бібліотечна інформаційна система

Автоматизована інформаційна система (4.2.5), призначена для автоматизації бібліотечних процесів (4.2.2) на основі використання сучасних інформаційно-комунікативних технологій (4.6.1), засобів обчислювальної техніки та телекомунікаційних мереж (4.6.13)

4.6.3 автоматизоване робоче місце; АРМ
Програмно-технічний комплекс, призначений для автоматизації технологічного процесу фахової праці бібліотечних працівників чи користувачів бібліотеки (4.1.6).

ru автоматизированное рабочее место [5]

Примітка 1. АРМ створюють для автоматизації певного бібліотечного технологічного процесу (каталогізування, комплектування, обліку фондів бібліотеки, формування електронного каталогу, створення баз даних) або для інформаційної діяльності фахівців та користувачів бібліотеки.

Примітка 2. В АРМ об'єднано програмні та апаратні засоби, що забезпечує взаємодію людини з комп'ютером, можливість введення інформації (через клавіатуру, сканер), пошук, оброблення її та виведення на екран монітора, принтер чи інші пристрої.

Примітка 3. АРМ може бути реалізований як автономна автоматизована система або може бути складовою частиною автоматизованої бібліотечної інформаційної системи

4.6.4 обчислювальна мережа

Єдиний комплекс, що об'єднує територіально віддалену сукупність комп'ютерних засобів, поєднаних засобами телекомунікаційної мережі (4.6.13), програмного забезпечення (4.2.8) та протоколів обміну даними, призначений для спільного використання обчислювальних ресурсів, периферійних пристроїв, застосувань і даних для вирішення інформаційних, управлінських, обчислювальних і/або інших завдань.

(див. також ДСТУ 5034)

Примітка. Мережі класифікують за географічною ознакою (локальні, територіальні, регіональні, глобальні), за типологією, передавальним середовищем, способом комутації

en computer network [5]

ru вычислительная сеть [5]

4.6.5 локальна обчислювальна мережа

Територіально обмежена обчислювальна мережа (4.6.4)

en local area network [12]

ru локальная сеть [5]

4.6.6 розподілена мережа

Група територіально віддалених комп'ютерних засобів, а також локальних обчислювальних мереж (4.6.5), об'єднаних засобами телекомунікаційної мережі (4.6.13)

4.6.7 доступ

Процедура установаження зв'язку із програмними та/або апаратними засобами в інформаційній системі (4.2.1) або телекомунікаційній мережі (4.6.13) для реалізації інформаційних послуг (4.7.18) чи функцій обслуговування.

(див. також ДСТУ ISO 5127)

Примітка 1. Це право користуватися певними програмними або апаратними ресурсами в інформаційній системі чи телекомунікаційній мережі.

Примітка 2. Розрізняють локальний доступ, віддалений доступ (телекомунікаційний доступ), доступ онлайн, відкритий доступ

en access [5]

ru доступ [5]

4.6.8 відкритий доступ

Доступ (4.6.7) до електронних ресурсів (4.2.27) та інформаційних послуг (4.7.18) онлайн, який надається користувачеві (4.1.7) без вимог щодо ідентифікації та обмежень (див. також ДСТУ ISO 5127)

ru открытый доступ [5]

4.6.9 автентифікація

Перевіряння та підтвердження істинності надання користувачу (4.1.7) дозволу на доступ (4.6.7) за ідентифікацією (4.6.11) користувача

en authentication [5]
ru аутентификация [5]

4.6.10 авторизація

Надання користувачу (4.1.7) дозволу на доступ (4.6.7) до конкретної інформації (4.1.2) чи до виконання дозволених користувачу дій

en authorization [5]
ru авторизация [5]

4.6.11 ідентифікація

Надання користувачам (4.1.7) і об'єктам доступу (4.6.7) ідентифікатора та/або перевіряння наданого ідентифікатора за переліком ідентифікованих осіб та об'єктів

en identification [5]
ru идентификация [5]

4.6.12 телекомунікаційний доступ

Доступ (4.6.7) користувачів бібліотеки (4.1.6) до віддалених електронних ресурсів (4.2.27) через телекомунікаційні мережі (4.6.13)

ru телекоммуникационный доступ [5]

4.6.13 телекомунікаційна мережа

Комплекс технічних засобів телекомунікацій та споруд, призначених для маршрутизації, комутації, передавання та/або приймання знаків, сигналів, письмового тексту, зображень та звуків або повідомлень по радіо, проводових або електромагнітних системах між кінцевим обладнанням (див. також Закон України «Про телекомунікації»)

ru телекоммуникация [10]

4.6.14 електронна пошта

Служба та послуги, пов'язані з пересиланням та отриманням електронних повідомлень по розподіленій (4.6.6), зокрема глобальній обчислювальній мережі (4.6.4).

(див. також ДСТУ 5034)

Примітка. У бібліотечній сфері електронну пошту використовують для листування з різними організаціями, для приймання та реалізації замовлень по міжбібліотечному абонементу, для обміну масивами документів між бібліотеками

en e-mail [5]
ru электронная почта [5]

4.6.15 веб-сайт (бібліотеки)

Сукупність електронних ресурсів (4.2.27), поєднаних за змістом і за навігацією, розміщених у мережі Інтернет для надання інформаційних послуг (4.7.18) користувачам інформації (4.1.7).

Примітка. Бібліотечний веб-сайт забезпечує доступ широкого кола користувачів до бібліотечних ресурсів

ru веб-сайт [5]

4.6.16 веб-портал (бібліотеки)

Веб-сайт (4.6.15), організований як точка доступу (4.6.7) до інтегрованих електронних ресурсів (4.2.27) та інформаційних послуг (4.7.18) бібліотек (4.1.1) і бібліотечних мереж (4.3.2).

ru веб-портал [5]

4.7 Інформаційне обслуговування користувачів бібліотеки**4.7.1 інформаційне обслуговування**

Діяльність персоналу бібліотеки (4.1.1), спрямована на задоволення інформаційних потреб (4.2.31) користувачів бібліотеки (4.1.6) (див. також ДСТУ 5034)

en information service [2]
fr service d'informations [1]
ru информационное обслуживание [10]

4.7.2 бібліотечне обслуговування

Сукупність різних видів бібліотечної діяльності (4.1.8), спрямована на задоволення інформаційних потреб (4.2.31) користувачів інформації (4.1.7).

en library service [4]
fr service de bibliothèque [4]
ru библиотечное обслуживание [4]

Примітка. У сфері бібліотечного обслуговування розрізняють:
а) традиційні інформаційні послуги: видавання документів на запити користувачів бібліотеки, видавання документів на абонемент, видавання документів для роботи в читальному залі, надання бібліографічної інформації, бібліографічних списків і довідок, фактографічних довідок, тематичних добірок, а також нові види послуг, пов'язані з повнотекстовим пошуком та доступом до електронних ресурсів;
б) комплексні інформаційні послуги: книжкові виставки, презентації, ярмарки, дні інформації, конференції, круглі столи, бізнес-семінари, клуби за інтересами (виставки картин художників, публікацій поетів, письменників), бізнес-клуби, виставки виробів народних промислів

4.7.3 бібліографічне обслуговування

Сукупність різних видів доведення бібліографічної інформації (4.4.4.1) до користувачів інформації (4.1.7), а також підготування бібліографічної інформації

en bibliographic service [4]
ru библиографическое обслуживание [4]

4.7.4 довідково-бібліографічне обслуговування

Бібліографічне обслуговування (4.7.3) відповідно до інформаційних запитів (4.2.32) користувачів (4.1.7), пов'язане з наданням довідок, а також інших бібліографічних послуг.

Примітка. Види довідок: тематичні, фактографічні, адресні, уточнювальні. Їх можна надавати в дистанційному режимі, наприклад у режимі віртуальної довідкової служби бібліотеки

ru справочно-библиографическое обслуживание [4]

4.7.5 довідково-інформаційне обслуговування

Інформаційне обслуговування (4.7.1), спрямоване на виконання інформаційних запитів (4.2.32) і задоволення інформаційних потреб (4.2.31) користувачів (4.1.7)

ru справочно-информационное обслуживание [10]

4.7.6 довідково-інформаційне обслуговування в режимі «запит-відповідь»

Довідково-інформаційне обслуговування (4.7.5),

ru справочно-информационное обслуживание в режиме «запрос-ответ» [10]

за якого на кожний інформаційний запит (4.2.32) видають разову відповідь

4.7.7 абонент (бібліотеки)

Фізична або юридична особа, зареєстрована як постійний користувач бібліотеки (4.1.6)

en borrover [4]
fr abonné de la bibliothèque [4]
ru абонент библиотеки [4]

4.7.8 бібліотечний абонемент; абонемент (Нд)
Форма бібліотечного обслуговування (4.7.2), що передбачає видачу на певних умовах документів (4.1.3) абонентам (4.7.7) для користування поза межами бібліотеки (4.1.1)

en loan; lending [4]
fr prêt de bibliothèque [4]
ru библиотечный абонемент [4]

4.7.9 заочний бібліотечний абонемент

Форма бібліотечного обслуговування (4.7.2), що надає користувачам бібліотек (4.1.6) можливість отримувати документи (4.1.2) безпосередньо за місцем роботи або місцем проживання через пошту

en loan by correspondence [4]
fr prêt de bibliothèque par correspondance [4]
ru заочный библиотечный абонемент [4]

4.7.10 міжбібліотечний абонемент; МБА

Форма бібліотечного обслуговування (4.7.2), призначена для використання документів (4.1.3) бібліотечних фондів (4.4.1.1) у межах країни відповідно до встановлених правил

en interlibrary loan [4]
ru межбиблиотечный абонемент [4]

4.7.11 міжнародний міжбібліотечний абонемент; ММБА

Міжбібліотечний абонемент (4.7.10), призначений для використання документів (4.1.3) бібліотечних фондів (4.4.1.1) різних країн відповідно до встановлених правил

4.7.12 позастанціонарне бібліотечне обслуговування

Бібліотечне обслуговування (4.7.2) користувачів бібліотеки (4.1.6) поза її межами: у бібліотечних пунктах (4.3.19), пересувних бібліотеках (4.3.18)

en outreach library service [4]
ru внестационарное библиотечное обслуживание [4]

4.7.13 відкритий доступ до фонду

Бібліотечне обслуговування (4.7.2), за якого користувачі бібліотеки (4.1.6) мають можливість самостійно шукати та вибирати документи (4.1.3) у бібліотечних фондах (4.4.1.1) (див. також ДСТУ ISO 5127)

ru открытый доступ к фонду [9]

4.7.14 інформування

Надання інформації (4.1.2) користувачам бібліотеки (4.1.6) за встановленими правилами

en information provision [4]
fr provision de l'information [4]
ru информирование [4]

4.7.15 індивідуальне інформування

Інформування (4.7.14) окремого користувача

en individual (personal) information [4]
fr provision de l'information [4]

<u>бібліотеки</u> (4.1.6) відповідно до його <u>інформаційних потреб</u> (4.2.31) і <u>запитів</u> (4.2.32)	ru	индивидуальное информирование [4]
4.7.16 групове інформування <u>Інформування</u> (4.7.14) групи <u>користувачів бібліотеки</u> (4.1.6), <u>інформаційні потреби</u> (4.2.31) яких подібні	en fr ru	group information [4] provision de l'information collective [4] групповое информирование [4]
4.7.17 масове інформування <u>Інформування</u> (4.7.14) широкого кола <u>користувачів бібліотеки</u> (4.1.6) щодо соціально значущих тем	en fr ru	mass communication [4] information de masse [4] массовое информирование [4]
4.7.18 інформаційна послуга Надання <u>інформації</u> (4.1.2) певного виду <u>користувачеві бібліотеки</u> (4.1.6) відповідно до його <u>інформаційного запиту</u> (4.2.32). (див. також ДСТУ ISO 5127) Примітка. Інформаційну послугу може бути надано в режимі онлайн	fr ru	service d'information [4] информационная услуга [4]
4.7.19 бібліотечна послуга Результат діяльності <u>бібліотеки</u> (4.1.1), спрямований на задоволення інформаційних, науково-дослідних, освітніх, культурних та інших потреб <u>користувачів бібліотеки</u> (4.1.6) (Закон України «Про бібліотеки і бібліотечну справу»)	ru	библиотечная услуга [4]
4.7.20 бібліотечний читальний зал Спеціально обладнане приміщення в <u>бібліотеці</u> (4.1.1), призначене для <u>бібліотечного обслуговування</u> (4.7.2), зокрема надання <u>документів</u> (4.1.3) у межах бібліотеки (див. також ДСТУ ISO 5127)	en ru	reading room [4] библиотечный читальный зал [4]
4.7.21 віртуальна довідка Бібліотечна служба, яка надає довідки на разовий <u>інформаційний запит</u> (4.2.32) віртуального <u>користувача бібліотеки</u> (4.1.6), що містять фактографічну і/чи <u>бібліографічну інформацію</u> (4.4.4.1), а також посилання на Інтернет-ресурси, або може скласти перелік джерел <u>інформації</u> (4.1.2) за конкретною темою		
4.7.22 віртуальний читальний зал Бібліотечна служба, що забезпечує віддаленим <u>користувачам бібліотеки</u> (4.1.6) <u>доступ</u> (4.6.7) до <u>електронних ресурсів</u> (4.2.27): <u>повнотекстових</u> (4.2.20), <u>реферативних</u> (4.2.16), <u>бібліографічних</u> (4.2.15), <u>фактографічних</u> (4.2.17) <u>баз даних</u> (4.2.11)		

4.7.23 електронний читальний зал

Спеціалізований бібліотечний читальний зал (4.7.20), що забезпечує користувачам бібліотеки (4.1.6) доступ (4.6.7) до електронних ресурсів (4.2.27) бібліотеки (4.1.1), бібліотечних мереж (4.3.2), інформаційних центрів та мережі Інтернет для задоволення їхніх інформаційних потреб (4.2.31)

4.7.24 пересилання електронних документів

Інформаційна послуга (4.7.18), що забезпечує пересилання електронних документів (4.2.26) чи електронних копій текстових документів (4.1.3) через телекомунікаційну мережу (4.6.13) відповідно до замовлень користувачів бібліотеки (4.1.6).

ДОДАТОК А
(довідковий)

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК УКРАЇНСЬКИХ ТЕРМІНІВ

А	Б
<i>абонемент</i> (Нд) 4.7.8	база даних 4.2.11
абонемент бібліотечний 4.7.8	база даних бібліографічна 4.2.15
абонемент бібліотечний заочний 4.7.9	база даних гіпертекстова 4.2.19
абонемент міжбібліотечний 4.7.10	база даних документальна 4.2.14
абонемент міжбібліотечний міжнародний 4.7.11	база даних інтегрована 4.2.13
абонент 4.7.7	база даних лексикографічна 4.2.18
автентифікація 4.6.9	база даних повнотекстова 4.2.20
автоматизація бібліотечних процесів 4.2.2	база даних реферативна 4.2.16
авторизація 4.6.10	база даних розподілена 4.2.12
анотування 4.5.8	база даних фактографічна 4.2.17
апарат довідково-бібліографічний 4.4.4.14	банк даних 4.2.21
апарат довідково-пошуковий 4.4.1.13	банк даних лінгвістичний 4.2.23
АРМ 4.6.3	банк даних розподілений 4.2.22
асоціація бібліотечна 4.1.19	БД 4.2.11
	бібліограф 4.1.16

бібліографознавство 4.1.13

бібліографування 4.5.2

бібліотека 4.1.1

бібліотека галузева 4.3.13

бібліотека-депозитарій 4.3.14

бібліотека державна 4.3.4

бібліотека електронна 4.2.29

бібліотека наукова 4.3.11

бібліотека національна 4.3.3

бібліотека пересувна 4.3.18

бібліотека приватна 4.3.16

бібліотека публічна 4.3.8

бібліотека спеціалізована 4.3.10

бібліотека спеціальна 4.3.9

бібліотека стаціонарна 4.3.17

бібліотека універсальна 4.3.12

бібліотека-філіал 4.3.7

бібліотека центральна 4.3.6

бібліотекар 4.1.15

бібліотекознавець 4.1.14

бібліотекознавство 4.1.11

БнД 4.2.21

В

веб-портал 4.6.16

веб-сайт 4.6.15

ведення бібліотечного каталогу 4.4.2.21

видання бібліографічне 4.4.4.12

Д

дані бібліографічні 4.4.4.4

дані електронні 4.2.28

ДБА 4.4.4.14

ДІФ 4.4.1.12

діяльність бібліографічна 4.1.12

діяльність бібліографічна практична 4.4.4.2

діяльність бібліотечна 4.1.8

діяльність інформаційна 4.1.9

довідка віртуальна 4.7.21

документ 4.1.3

документ електронний 4.2.26

доступ 4.6.7

доступ відкритий 4.6.8

доступ до фонду відкритий 4.7.13

доступ телекомунікаційний 4.6.12

З

забезпечення інформаційне 4.2.6

забезпечення лінгвістичне 4.2.7

забезпечення програмне 4.2.8

зал читальний бібліотечний 4.7.20

зал читальний віртуальний 4.7.22

зал читальний електронний 4.7.23

запис бібліографічний 4.4.4.7

запит 4.2.32

запит інформаційний 4.2.32

І

ідентифікація 4.6.11

індексування 4.5.3

інформація 4.1.2

інформація бібліографічна 4.4.4.1

інформування 4.7.14

інформування групове 4.7.16

інформування індивідуальне 4.7.15

інформування масове 4.7.17

ІПМ 4.2.10

К

картотека бібліографічна 4.4.3.1

картотека бібліографічна електронна 4.4.3.7

картотека краєзнавча 4.4.3.5
картотека спеціальна 4.4.3.4
картотека статей систематична 4.4.3.2
картотека тематична 4.4.3.3
картотека фактографічна 4.4.3.6
каталог абетковий 4.4.2.7
каталог авторський (Нд) 4.4.2.7
каталог бібліографічний 4.4.2.2
каталог бібліотеки електронний 4.2.25
каталог бібліотечний 4.4.2.1
каталог генеральний 4.4.2.3
каталог географічний 4.4.2.13
каталог електронний 4.4.2.17
каталог заголовків 4.4.2.8
каталог зведений 4.4.2.20
каталог місцевих видань 4.4.2.15
каталог нумераційний 4.4.2.9
каталог предметний 4.4.2.6
каталог систематичний 4.4.2.4
каталог словниковий 4.4.2.10
каталог службовий 4.4.2.11
каталог тематичний 4.4.2.14
каталог топографічний 4.4.2.12
каталог хронологічний 4.4.2.18
каталог центральний 4.4.2.19
каталог читацький 4.4.2.16
каталогізування 4.5.7
класифікування 4.5.4
комплектування бібліотечного фонду 4.4.1.16
користувач 4.1.7
користувач бібліотеки 4.1.6
користувач інформації 4.1.7
критерій видачі 4.2.40

М

МБА 4.7.10
менеджмент бібліотечний 4.1.17
мережа бібліотечна 4.3.2
мережа обчислювальна 4.6.4
мережа обчислювальна локальна 4.6.5
мережа розподілена 4.6.6
мережа телекомунікаційна 4.6.13
місце робоче автоматизоване 4.6.3
ММБА 4.7.11
мова інформаційно-пошукова 4.2.10

Н

носії електронний 4.2.30

О

об'єднання бібліотечне 4.1.18
образ документа пошуковий 4.2.37
образ запиту пошуковий 4.2.38
обслуговування бібліографічне 4.7.3
обслуговування бібліотечне 4.7.2
обслуговування бібліотечне позастанціонарне 4.7.12
обслуговування довідково-бібліографічне 4.7.4
обслуговування довідково-інформаційне 4.7.5
обслуговування довідково-інформаційне в режимі «запит-відповідь» 4.7.6
обслуговування інформаційне 4.7.1
огляд бібліографічний 4.4.4.11
оперативність пошуку 4.2.45
опис бібліографічний 4.4.4.6
опрацювання аналітико-синтетичне 4.5.1
організація бібліотечного фонду 4.4.1.14

П

пересилання електронних документів 4.7.24
 пертинентність 4.2.42
 повнота пошуку 4.2.43
 ПОД 4.2.37
 ПОЗ 4.2.38
 показчик бібліографічний 4.4.4.9
 показчик до систематичного каталогу
 абетково-предметний 4.4.2.5
 посилення бібліографічне 4.4.4.8
 посібник бібліографічний 4.4.4.5
 послуга бібліотечна 4.7.19
 послуга інформаційна 4.7.18
 потреба інформаційна 4.2.31
 пошта електронна 4.6.14
 пошук бібліографічний 4.2.35
 пошук документальний 4.2.34
 пошук інформації 4.2.33
 пошук інформаційний 4.2.33
 пошук фактографічний 4.2.36
 предметизування 4.5.6
 припис пошуковий 4.2.39
 продукція бібліографічна 4.4.4.3
 пункт бібліотечний 4.3.19

Р

релевантність 4.2.41
 репозитарій 4.3.15
 ресурси бібліографічні 4.4.4.13
 ресурси бібліотечні 4.1.5
 ресурси електронні 4.2.27
 ресурси інформаційні 4.1.4
 реферування 4.5.9

С

система автоматизована 4.2.3
 система бібліотечна 4.3.1
 система бібліотечна централізована 4.3.5
 система інформаційна 4.2.1
 система інформаційна автоматизована 4.2.5
 система інформаційна бібліотечна автомати-
 зована 4.6.2
 система інформаційно-пошукова 4.2.9
 система керування базами даних 4.2.24
 система пошукова 4.2.4
 систематизування 4.5.5
 список бібліографічний 4.4.4.10
 споживач інформації 4.1.7
 справа бібліотечна 4.1.10

Т

технології інформаційно-комунікативні 4.6.1
 точність пошуку 4.2.44

Ф

філіал бібліотеки (Нд) 4.3.19
 фонд бібліотеки 4.4.1.1
 фонд бібліотечний 4.4.1.1
 фонд бібліотечний галузевий 4.4.1.5
 фонд бібліотечний депозитарний 4.4.1.7
 фонд бібліотечний державний 4.4.1.2
 фонд бібліотечний електронний 4.4.1.11
 фонд бібліотечний обмінний 4.4.1.8
 фонд бібліотечний основний 4.4.1.3
 фонд бібліотечний резервний 4.4.1.9
 фонд бібліотечний спеціалізований 4.4.1.6
 фонд бібліотечний страховий 4.4.1.10
 фонд бібліотечний універсальний 4.4.1.4

фонд довідково-інформаційний 4.4.1.12

Ц

формування бібліотечного фонду 4.4.1.15

ЦБС 4.3.5

ДОДАТОК Б
(довідковий)

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК АНГЛІЙСЬКИХ ТЕРМІНІВ

A

abstract database 4.2.16

abstracting 4.5.9

access 4.6.7

acquisition 4.4.1.16

alphabetical subject index to the classified catalogue 4.4.2.5

annotating 4.5.8

arrangement 4.5.5

authentication 4.6.9

authorization 4.6.10

automated information system 4.2.5

automated system 4.2.3

B

bibliographer 4.1.16

bibliographic activities 4.1.12; 4.4.4.2

bibliographic catalogue 4.4.2.2

bibliographic data 4.4.4.4

bibliographic database 4.2.15

bibliographic file 4.4.3.1

bibliographic index 4.4.4.5; 4.4.4.9

bibliographic information 4.4.4.1

bibliographic list 4.4.4.10

bibliographic production 4.4.4.3

bibliographic publication 4.4.4.12

bibliographic record 4.4.4.7

bibliographic reference 4.4.4.8

bibliographic resources 4.4.4.13

bibliographic retrieval 4.2.35

bibliographic service 4.7.3

bibliographic survey 4.4.4.11

bibliographing 4.5.2

bookmobile 4.3.18

borrover 4.7.7

branch library 4.3.7

C

cataloging 4.5.7

central catalogue 4.4.2.19

central library 4.3.6

centralized library system 4.3.5

chronological catalogue 4.4.2.18

classification 4.5.4

classified card file 4.4.3.2

classified catalogue 4.4.2.4

computer network 4.6.4

D

data bank 4.2.21

data retrieval 4.2.36

database 4.2.11

- database management system 4.2.24
 deposit library 4.3.14
 dictionary catalogue 4.4.2.10
 digital library 4.2.29
 distributed data bank 4.2.22
 document 4.1.3
 document database 4.2.14
 document retrieval 4.2.34

E

 electronic catalog 4.2.25
 electronic document 4.2.26
 electronic media 4.2.30
 electronic resources 4.2.27
 e-mail 4.6.14

F

 full-text database 4.2.20

G

 general catalogue 4.4.2.3
 general (universal) library 4.3.12
 group information 4.7.16

I

 identification 4.6.11
 indexing 4.5.3
 individual (personal) information 4.7.15
 information 4.1.2
 information and communication technology 4.6.1
 information needs 4.2.31
 information provision 4.7.14
 information request 4.2.32
 information retrieval 4.2.33
 information retrieval language 4.2.10
 information retrieval system 4.2.9
 information service 4.7.1
 information support 4.2.6
 information system 4.2.1
 information user 4.1.7
 inquire file 4.4.1.12
 integrated database 4.2.13
 interlibrary loan 4.7.10

L

 lending 4.7.8
 librarian 4.1.15
 librarianship 4.1.10
 library 4.1.1
 library automation 4.2.2
 library catalogue 4.4.2.1
 library collection 4.4.1.1
 library network 4.3.2
 library science 4.1.11
 library scientist 4.1.14
 library service 4.7.2
 library service point 4.3.19
 linguistic data bank 4.2.23
 linguistic support 4.2.7
 lexicographic database 4.2.18
 loan 4.7.8
 loan by correspondence 4.7.9
 local area network 4.6.5

M

 main subject library 4.3.13
 mass communication 4.7.17

N

 national library 4.3.3
 numerical catalogue 4.4.2.9

O	S
official catalogue 4.4.2.11	scientific library 4.3.11
on-line public access catalogue 4.4.2.17	search pattern of document 4.2.37
outreach library service 4.7.12	search specification 4.2.38
P	seek time 4.2.45
precision ratio 4.2.44	software 4.2.8
private library 4.3.16	source database 4.2.17
public catalogue 4.4.2.16	special card file 4.4.3.4
public library 4.3.8	special library 4.3.9
R	stationary library 4.3.17
reader 4.1.6	subject analysis 4.5.6
reading room 4.7.20	subject catalogue 4.4.2.6
recall ratio 4.2.43	T
retrieval criterion 4.2.40	title catalogue 4.4.2.8
retrieval prescription 4.2.39	topical card file 4.4.3.3
retrieval system 4.2.4	travelling (mobile) library 4.3.18

ДОДАТОК В
(довідковий)

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК ФРАНЦУЗЬКИХ ТЕРМІНІВ

A	B
abonné de la bibliothèque 4.7.7	bibliothèque scientifique 4.3.11
B	bibliothèque spécialisée 4.3.9
bibliothèque 4.1.1	bibliothèque stationnaire 4.3.17
bibliothèque centrale 4.3.6	bibliothèque succursale 4.3.7
bibliothèque circulante 4.3.18	bibliothèque universelle 4.3.12
bibliothèque de dépôt 4.3.14	C
bibliothèque de sujet principal 4.3.13	catalogage 4.5.7
bibliothèque nationale 4.3.3	catalogue chronologique 4.4.2.18
bibliothèque privée 4.3.16	catalogue collectif central 4.4.2.19
bibliothèque publique 4.3.8	catalogue en ligne pour le public 4.4.2.17
	catalogue officiel 4.4.2.11

catalogue par titres 4.4.2.8	P
catalogue public 4.4.2.16	prêt de bibliothèque 4.7.8
catalogue-dictionnaire 4.4.2.10	prêt de bibliothèque par correspondance 4.7.9
D	provision de l'information 4.7.14; 4.7.15
document 4.1.3	provision de l'information collective 4.7.16
F	publication bibliographique 4.4.4.12
fichier bibliographique 4.4.3.1	R
I	référence bibliographique 4.4.4.8
index bibliographique 4.4.4.9	réseau de bibliothèque 4.3.2
information 4.1.2	S
information de masse 4.7.17	service de bibliothèque 4.7.2
L	service d'information 4.7.18
lecteur 4.1.6	service d'informations 4.7.1
liste bibliographique 4.4.4.10	systeme centralisé des bibliothèques 4.3.5
M	
matériel bibliographique 4.4.4.5	

ДОДАТОК Г
(довідковий)

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК РОСІЙСЬКИХ ТЕРМІНІВ

A	база данных гипертекстовая 4.2.19
абонемент библиотечный 4.7.8	база данных документальная 4.2.14
абонемент библиотечный заочный 4.7.9	база данных интегрированная 4.2.13
абонемент межбиблиотечный 4.7.10	база данных лексикографическая 4.2.18
абонент библиотеки 4.7.7	база данных полнотекстовая 4.2.20
автоматизация библиотечных процессов 4.2.2	база данных распределенная 4.2.12
авторизация 4.6.10	база данных реферативная 4.2.16
аннотирование 4.5.8	база данных фактографическая 4.2.17
аппарат справочно-библиографический 4.4.4.14	банк данных 4.2.21
аппарат справочно-поисковый 4.4.1.13	банк данных лингвистический 4.2.23
аутентификация 4.6.9	банк данных распределенный 4.2.22
Б	библиограф 4.1.16
база данных 4.2.11	библиографирование 4.5.2
база данных библиографическая 4.2.15	библиографоведение 4.1.13

- библиотека 4.1.1
- библиотека государственная 4.3.4
- библиотека-депозитарий 4.3.14
- библиотека научная 4.3.11
- библиотека национальная 4.3.3
- библиотека отраслевая 4.3.13
- библиотека передвижная 4.3.18
- библиотека публичная 4.3.8
- библиотека специализированная 4.3.10
- библиотека специальная 4.3.9
- библиотека стационарная 4.3.17
- библиотека универсальная 4.3.12
- библиотека-филиал 4.3.7
- библиотека центральная 4.3.6
- библиотека частная 4.3.16
- библиотека электронная 4.2.29
- библиотекарь 4.1.15
- библиотековед 4.1.14
- библиотековедение 4.1.11
- В
- веб-портал 4.6.16
- веб-сайт 4.6.15
- ведение библиотечного каталога 4.4.2.21
- Д
- данные библиографические 4.4.4.4
- дело библиотечное 4.1.10
- деятельность библиографическая 4.1.12
- деятельность библиотечная 4.1.8
- деятельность информационная 4.1.9
- деятельность практическая библиографическая 4.4.4.2
- документ 4.1.3
- документ электронный 4.2.26
- доступ 4.6.7
- доступ к фонду открытый 4.7.13
- доступ открытый 4.6.8
- доступ телекоммуникационный 4.6.12
- З
- зал читальный библиотечный 4.7.20
- запись библиографическая 4.4.4.7
- запрос информационный 4.2.32
- И
- идентификация 4.6.11
- издание библиографическое 4.4.4.12
- индексирование 4.5.3
- информация 4.1.2
- информация библиографическая 4.4.4.1
- информирование 4.7.14
- информирование групповое 4.7.16
- информирование индивидуальное 4.7.15
- информирование массовое 4.7.17
- К
- картотека библиографическая 4.4.3.1
- картотека библиографическая электронная 4.4.3.7
- картотека краеведческая 4.4.3.5
- картотека специальная 4.4.3.4
- картотека статей систематическая 4.4.3.2
- картотека тематическая 4.4.3.3
- картотека фактографическая 4.4.3.6
- каталог алфавитный 4.4.2.7
- каталог библиографический 4.4.2.2
- каталог библиотеки электронный 4.2.25
- каталог библиотечный 4.4.2.1
- каталог генеральный 4.4.2.3
- каталог географический 4.4.2.13
- каталог заглавий 4.4.2.8

- каталог местных изданий 4.4.2.15
 каталог нумерационный 4.4.2.9
 каталог предметный 4.4.2.6
 каталог систематический 4.4.2.4
 каталог словарный 4.4.2.10
 каталог служебный 4.4.2.11
 каталог тематический 4.4.2.14
 каталог топографический 4.4.2.12
 каталог хронологический 4.4.2.18
 каталог центральный 4.4.2.19
 каталог читательский 4.4.2.16
 каталог электронный 4.4.2.17
 каталогизация 4.5.7
 классификация 4.5.4
 комплектование библиотечного фонда 4.4.1.16
 критерий выдачи 4.2.40
- М
- менеджмент библиотечный 4.1.17
 место рабочее автоматизированное 4.6.3
- О
- обеспечение информационное 4.2.6
 обеспечение лингвистическое 4.2.7
 обеспечение программное 4.2.8
 обзор библиографический 4.4.4.11
 образ документа поисковый 4.2.37
 образ запроса поисковый 4.2.38
 обслуживание библиографическое 4.7.3
 обслуживание библиотечное 4.7.2
 обслуживание библиотечное внестационарное 4.7.12
 обслуживание информационное 4.7.1
 обслуживание справочно-библиографическое 4.7.4
- обслуживание справочно-информационное 4.7.5
 обслуживание справочно-информационное в режиме «запрос-ответ» 4.7.6
 оперативность поиска 4.2.45
 организация библиотечного фонда 4.4.1.14
- П
- переработка аналитико-синтетическая 4.5.1
 пертинентность 4.2.42
 поиск библиографический 4.2.35
 поиск документальный 4.2.34
 поиск информационный 4.2.33
 поиск фактографический 4.2.36
 полнота поиска 4.2.43
 пользователь библиотеки 4.1.6
 пользователь информационной системы 4.1.7
 пособие библиографическое 4.4.4.5
 потребность информационная 4.2.31
 почта электронная 4.6.14
 предметизация 4.5.6
 предписание поисковое 4.2.39
 продукция библиографическая 4.4.4.3
 пункт библиотечный 4.3.19
- Р
- релевантность 4.2.41
 ресурсы библиографические 4.4.4.13
 ресурсы библиотечные 4.1.5
 ресурсы информационные 4.1.4
 ресурсы электронные 4.2.27
 реферирование 4.5.9
- С
- СБА 4.4.4.14
 сеть библиотечная 4.3.2

сеть вычислительная 4.6.4	у
сеть локальная 4.6.5	указатель библиографический 4.4.4.9
система автоматизированная 4.2.3	указатель к систематическому каталогу алфавитно-предметный 4.4.2.5
система библиотечная 4.3.1	услуга библиотечная 4.7.19
система библиотечная централизованная 4.3.5	услуга информационная 4.7.18
система информационная 4.2.1	Ф
система информационная автоматизированная 4.2.5	фонд библиотечный 4.4.1.1
система информационно-поисковая автоматизированная 4.2.9	фонд депозитарный 4.4.1.7
система поисковая 4.2.4	фонд обменный 4.4.1.8
система управления базами данных 4.2.24	фонд основной 4.4.1.3
систематизация 4.5.5	фонд отраслевой 4.4.1.5
список библиографический 4.4.4.10	фонд резервный 4.4.1.9
ссылка библиографическая 4.4.4.8	фонд специализированный 4.4.1.6
Т	фонд справочно-информационный 4.4.1.12
телекоммуникация 4.6.13	фонд страховой 4.4.1.10
технологии информационные 4.6.1	фонд универсальный 4.4.1.4
точность поиска 4.2.44	формирование библиотечного фонда 4.4.1.15
	Я
	язык информационно-поисковый 4.2.10

ДОДАТОК Д
(довідковий)

БІБЛІОГРАФІЯ

- 1 ДСТУ ISO 5127:2007 Інформація та документація. Словник термінів (ISO 5127:2001, IDT)
- 2 Словарь терминов по информатике на русском и английском языках (Словник термінів з інформатики російською та англійською мовами) / Г. С. Жданова, Е. С. Колобродова, В. А. Полушкин, А. И. Черный. — М.: Наука, 1971. — 360 с.
- 3 ГОСТ 7.73–96 Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу. Поиск и распространение информации. Термины и определения (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Пошук і розповсюдження інформації. Терміни та визначення)
- 4 ГОСТ 7.0–99 Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу. Информационно-библиотечная деятельность, библиография. Термины и определения (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Інформаційно-бібліотечна діяльність, бібліографія. Терміни та визначення)
- 5 Воройский Ф. С. Информатика. Новый систематизированный толковый словарь-справочник (Информатика. Новий систематизований тлумачний словник-довідник). — 2-е изд., перераб. и доп. — М.: Либерия, 2001. — 536 с.

6 ГОСТ 7.76–96 Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу. Комплектование фонда документов. Библиографирование. Каталогизация. Термины и определения (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Комплектування фонду документів. Бібліографування. Каталогізування. Терміни та визначення)

7 Стрішенець Н. В. Англо-український словник-довідник бібліотечно-інформаційної термінології. — К.: Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, 2004. — 329 с.

8 Глоссарий.ru. Библиотечные каталоги (Бібліотечні каталоги) (Інтернет)

9 Библиотечное дело: Терминологический словарь (Бібліотечна справа: Термінологічний словник) / РГБ. — 3-е перераб. и доп. изд. — М., 1997. — 168 с.

10 Терминологический словарь по библиотечному делу и смежным отраслям знания (Термінологічний словник з бібліотечної справи і суміжних галузей знань) / РАН, БЕН. — М.: БЕН, 1995. — 267 с.

11 Короткий термінологічний словник із бібліографознавства та соціальної інформатики. — К.: Книжкова палата України, 1998. — 116 с.

12 Англо-український термінологічний словник з обчислювальної техніки, інтернету і програмування. — Вид. 1. — К.: Видавничий дім «Софт Прес», 2005. — 552 с.

Код УКНД 01.040.01; 01.140.20

Ключові слова: бібліотека, бібліотечні інформаційні ресурси, бібліотечні каталоги, бібліотечні картотеки, бібліотечна мережа, бібліотечні фонди, бібліографічна продукція, електронна бібліотека, електронна бібліотечна мережа, інформаційні технології в бібліотечній діяльності, опрацювання документів, обслуговування користувачів бібліотеки.

Редактор **О. Ніколаєнко**
Технічний редактор **О. Марченко**
Коректор **О. Опанасенко**
Верстальник **Л. Мялківська**

Підписано до друку 30.05.2014. Формат 60 × 84 1/8.
Ум. друк. арк. 5,11. Зам. Ціна договірна.

Виконавець
Державне підприємство «Український науково-дослідний
і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» (ДП «УкрНДНЦ»)
вул. Святошинська, 2, м. Київ, 03115
Свідоцтво про внесення видавця видавничої продукції до Державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції від 14.01.2006 серія ДК № 1647